

Menighetsbladet

for Ås, Nordby og Kroer

Nr. 5 22. oktober–2. desember 2021

76. årgang

Prestens hjørne

Høsten er tid for å takke. I gamle tider takket man for avlingene som kunne høstes inn og gi levebrød for folk og fe. Gi oss hver dag vårt daglige brød, står det i Fadervår. I takknemlighet til Gud feiret man høsttakkefest. I nyere tid er takknemligheten utvidet. Vi oppfordres til å takke for lønn, for vennskap, for land, for folk, for trygghet, for fred. Lista er uendelig. I høst er det kanskje på sin plass å takke Gud litt ekstra for styresmakter, helsevesen og alle andre som på ulike måter har hjulpet oss gjennom pandemitiden slik at vi er der vi er i dag. Takk, Gud.

For meg er Prestens hjørne en mulighet til også å takke for meg, ja, for fire år som sokneprest i Kroer, Nordby og Ås. Hjertelig takk til kirkestaben og alle ulønnede medarbeidere for alt dere har betydd og alle de gode spor dere har satt i meg. De skal jeg i takknemlighet ta vare på og gjemme i mitt hjerte. Takk!

HJERTEAVTRYKK etter en ide fra boka: «Løpet er aldri kjørt» av Kristina Reftel.

Uansett hva hendene mine berører så etterlater de seg fingeravtrykk. På dørhåndtak, møbler, bøker, overalt hva jeg stikker fingrene borti.

Fingeravtrykk. Merker etter meg, dokumentasjon på at jeg har vært i aktivitet, ja, av og til også bevismateriale.

Etter halvannet år med håndvask og sprit, avstand og mangel på nærhet og berøring, har jeg blitt mer bevisst på noe annet.

Jan Kay Krystad. Foto: E. Fløistad

Kan mitt hjerte sette avtrykk? Berøre en ensom, en trist, en isolert, en urolig? Kan mitt hjerte gi noe til en som er uten håp, mangler livsglede og framtidstro. Kan det i så fall kalles hjerteavtrykk? Jeg tror det.

Herre; – Velsign oss, styrk oss og bevar våre hjerter!

La det merkes at det går liv ut fra hjerterne, – til din ære og til gagn for de mennesker vi møter. Amen.

Jan Kay Krystad,
fengselsprest i Halden fengsel.

Om forsiden: Sokneprest Jan Kay Krystad på sin Krosser-stubbe foran Nordby kirke. Gaven fikk han fra de tre Menighetsrådene etter avskjedsgudstjenesten i Ås kirke 19. september; her omkranset av f.v. Inger-Lise Norseth Stubberud, Knut Olav Moen og Olav Aardalsbakke. Les mer om avskjeden med Jan Kay på side 10–11. Foto: Jon Kr. Øiestad

Allehelgen 2021

Det nærmer seg allehelgensdag den 7. november. Denne dagen vil vi markere med gudstjenester kl. 11 i både Nordby, Kroer og Ås, hvor vi minnes dem som døde det siste året.

Det blir åpen kirke følgende tidspunkter:

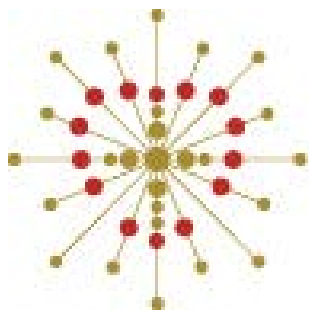
- Nordby kirke: Søndag 7.11. kl. 13–16
- Kroer kirke: Lørdag 6.11. kl. 13–17
- Ås kirke: Lørdag 6.11. kl. 13–17
- Søndag 7.11. kl. 12–17

Uken i forkant av allehelgensdag skal vi ha stand på Vinterbroseret og i Ås sentrum hvor vi informerer om, og inviterer til åpen kirke. Vi har også utdeling av lys på standen og informasjon om førstehjelp ved sorg.

*Karen Elisabeth Lund Dahl
Diakon*

Til høyre: Timea Bakay Holby på stand på Vinterbroseret i fjor. Foto: Jenny Marie Aagedal.

STØRST AV ALT

TROSOPPLERING I DEN NORSKE KIRKE

Baluba – sang og lek for barn mellom 2 og 6 år

Vi er glade for at Baluba starter opp igjen etter høstferien! Annenhver tirsdag blir det sang og lek i arbeidskirka kl. 17.30–18.15. Karin McGregor og Melissa Magerøy tar over stafettpinnen etter Ingvild Storvoll og Kari Klyve-Skaug som ledere. Takk for at dere stiller opp! Takk også til de avtropsende lederne for super innsats de siste årene. Vi er veldig glade for at dere ikke bare forsvinner ut – men har sett et nytt behov som dere ønsker å videreutvikle: Tria-klubben.

Tria-klubb for 6–10-åringer!

Tria-klubben er et aktivitetstilbud for barn fra førskolealder og opp til 4. trinn. Vi har ulike aktiviteter som lek, uteaktivitet, tur, dans, drama, sang, håndarbeid og sport - og vi drar på barnefestival! Vi møtes ca. en gang per måned, litt ulike ukedager.

Ønsker du mer informasjon om Baluba og Tria? Bli medlem av gruppen «BALUBA barnekor og TRIA klubb Ås» på Facebook.

4-årsbok og høsttakkefestival i Ås arbeidskirke og Kroer kirke

Søndag 26. september ble 4-åringene i Kroer invitert til høsttakkefest og utdeling av 4-årsbok i Kroer kirke kl. 11, og sammen med 4-åringene fra Ås ble de også invitert til høsttakkeFESTIVAL utenfor Ås arbeidskirke kl. 13. Der var det virkelig festivalstemning, med masse folk, fortellingsstund, hoppeslott, lykkehjul, popcorn og ulike aktiviteter for de minste. Vi anslår at rundt 150 tok turen til «hagen» utenfor Arbeidskirken den dagen – til sammen 25 barn mottok 4-årsbok. Vi håper bøkene blir til glede der hjemme!

Som vanlig pyntet bygdekvinnelaget vakkert med høstens grøde i både Kroer og Ås. Takk for at dere trofast stiller opp!

Kirkerotteteater fredag 29. oktober kl. 17.30 i Ås arbeidskirke!

De siste årene har mange barn hatt glede av kirkerottenes forestillinger. Nå gleder vi oss til å endelig kunne invitere til stinn brakke igjen! Forestillingen «kirkerottene og kattunge» fremføres av profesjonelle skuespillere og er et stykke som er spesielt godt egnet for barn fra 3 til 8 år. I stykket finner kirkerottene Vesle og Fredo en liten og redd kattunge som har mistet mammaen sin. Bli med på en spennende forestilling! Mer informasjon kommer på nettsider og Facebook – og i posten til 4- og 5-åringene.

«Agent for rettferdighet» for 9-åringer på plandagen, 17. november.

Er det noen som er opptatt av rettferdighet, så er det barn! Men hvordan blir egentlig verdens goder fordelt – er det rettferdig? Vi inviterer 9-åringer til å bli med på «agent for rettferdighet» onsdag 17. november (plandag) i arbeidskirken. Sammen skal vi lære mer om skaperverk, bærekraft og rettferdighet gjennom oppgaver, lek og musikk. Vi tilbringer hele dagen sammen og avslutter med en rettferdighetsgudstjeneste som vi lager sammen.

Invitasjon kommer i posten.

LYS VÅKEN for 11- og 12-åringer.

Natt til 1. søndag i advent, 27.–28.11 inviteres årets 11- og 12-åringer til en overnatting i Ås arbeidskirke. Sammen skal vi leke, bli kjent med hverandre og med kirken, spise god mat og ha det moro! Sent lørdag kveld markerer vi kirkens nyttårs-aften – for 1. søndag i advent starter nemlig et nytt kirkeår. Har du en 11- eller 12-åring som har lyst å bli med på moroa? Hold av datoen!

Invitasjon kommer i posten til våre medlemmer, men alle, uavhengig av medlemskap, er velkomne.

Jenny Maria Ågedal
Kateket

Pynta kirker til høsttakkefest i Kroer og Ås. Foto: Hanne-M. K. Pettersen og Aase F. Kvarme.

Konfirmantene som ble konfirmert i Ås og Kroer lørdag 4.9.

Konfirmasjon Kroer og Ås 2021

4. og 11. september gjennomførte vi 5 konfirmasjonsgudstjenester i kirkene våre, til sammen 50 konfirmanter ble konfirmert. I år var det ekstra stor spenning rundt disse datoene, da det har vært mye koronasmitte blant ungdommene denne høsten. 6 konfirmanter var så uheldige å enten sitte i isolasjon, eller karantene da de skulle bli konfirmert. Nå gleder vi oss til nok en festdag 6. november, der disse konfirmantene skal bli bedt for og få den etterlengtede festen.

Budskapet i år var «speil deg i meg» – for Gud sier til oss alle at vi er unike, at vi er elsket og at vi hører til. Det ble vi også minnet om da Ellen Alnes Nygård så vakkert fremførte «Home to you» og sang: «When I don't know what to say, when I don't know what to do. There's a room I need to sit in, surrounded by my favorite view. And I need a hand to hold. Someone to tell the truth. Would it be okay if I came home to you?» Vi ønsker at kirken skal oppleves nettopp som et slikt hjem – et slikt fellesskap – som man alltid kan returnere til og føle seg velkommen i.

Vi gratulerer de flotte ungdommene som vi har vært så heldige å få lov til å bli kjent med det siste året og ønsker dere alt godt for dagene som ligger foran.

Varme hilsener fra Ingrid og Jenny

Eivind Jensen og Andrea Fagermoen strømmet konfirmasjonsgudstjenestene, sånn at de som ikke fikk plass i kirken kunne følge med på skjerm.

KONFIRMAN* 2022

Nå starter vi opp med et nytt kull konfirmanter: 7 fra Kroer og 44 fra Ås. Kroerkonfirmantene presenteres på Lysmessen 1. søndag i advent i Kroer kirke, mens Åskonfirmantene presenteres på en gudstjeneste i januar i Ås kirke. Ta godt imot konfirmantene når dere møter dem i kirken, og husk gjerne på dem i bønnene deres dette året.

Har du en 07-er i hus som enda ikke har meldt seg på? Det er fortsatt mulig, men vær rask! Ved spørsmål, eller behov for tilrettelagt konfirmasjonstid, ta kontakt med kateket Jenny Marie Ågedal.

Auksjonarius Erling Ulvik og medhjelper Lars Syrstad under en heftig budkrig om et persisk teppe på auksjonen lørdag kl. 12. Foto: E. Fløistad

Ås arbeidskirke **Loppemarked – toppresultat**

Takk til alle engasjerte og blide dugnadsfolk for fabelaktig innsats i forberedelse og gjennomføring av årets loppemarked. På tross av kortere åpningstid og mange smitteverntiltak klarte vi å få inn over 320.000 kroner. Det er like bra som bestenoteringen vår fra 2018 og gir solide bidrag til både menigheten og til Ås Arbeidskirke.

Loppemarkedet er en gedigen innsats for gjenbruk og bærekraft. Over hundre frivillige fortjener takk og ros. Folk har stilt opp i stort antall og vist arbeidsglede og engasjement. Når loppeuka er over uttrykker mange selv begeistring over å være del av et unikt arbeidsfellesskap. De ser fram til å delta igjen neste år – det blir loppemarked igjen neste år i uke 34.

Koronaen satte en stopper for markedet i 2020 og var høyst reell også under planleggingen i år. Denne gangen hadde vi grønt lys fra myndighetene, men valgte å iverksette en del smitteverntiltak. I avdelingene var det både antallsbegrensning og enveiskjøring som fungerte rimelig bra. Loppeselgere iført refleksestveiledet kundene på en tydelig og vennlig måte. Tidvis var det lange køer av kjøpelystne, men de viste

tålmodighet og forståelse for våre tiltak.

Tidligere år har det vært store problemer med avvikling av biltrafikken og parkeringen på fredag. Det var hovedgrunnen til at vi endret åpningstiden for årets loppemarked. Med salgsstart kl. 17, etter alle aktiviteter på Rustad skole, hadde vi flere parkeringsplasser på åpningstidspunktet. En stor gjeng parkeringsvakter sørget for smidig avvikling av trafikken.

Så klarte vi å rydde markedet i rekordfart på lørdag! Femti frivillige var igjen da salget ble avsluttet. Vi fikk rigget ned avdelingene, klargjort kirkesalen for gudstjeneste og tatt ned alle teltene. Så hadde vi en velfortjent og velsmakende middag sammen før vi tok helga med søndagsfri.

Menigheten kan være både imponert og stolt av hvordan årets loppemarked ble gjennomført. Takk igjen for alle verdifulle bidrag fra en kjempestor dugnadsgjeng. Så må vi også glede oss over at loppemarkedet skapte mange gode fellesskapsopplevelser på slutten av Kononapandemien og at ingen nye utbrudd ble registrert i tiden etterpå.

Loppekomiteen v/ Lars Syrstad

Foto: Sissel Samuelsen

Lys i mørket

November er en mørk måned. Da er det viktig å fokusere på lyset som kom til verden og håpet som det skapte. Det blir en koselig samling på Nordby menighetssenter torsdag 28. oktober kl. 17.00–21.00.

Vi skal leke, synges og høre en fortelling om det mystiske lyset. Det blir servert deilig pizza. Vi skal også lage en lykt og ta en liten tur til kirkegården hvor vi skal ha refleksløp markert med lysende pinner.

Velkommen! Påmelding sendes til kateket Timea, th934@kirken.no/90939054.

Foto: Camilla Ruud Holte

Babysang

Vi fortsetter med Babysang etter høstferien. Kursdagene blir tirsdag 12. og 26. oktober og 2., 9., 16. og 30. november kl. 12.00–14.00. Pris: kr.300 kr, inkludert kaffe/te og noe å bite i. Velkommen til sang og fellesskap!

Påmelding sendes til kateket Timea, th934@kirken.no/90939054.

Vi skal også feire Myldregudstjeneste søndag 17. oktober kl. 11.00 i Nordby kirke hvor vi feirer barna som ble døpt i 2019 og 2020.

Nordby

Konfirmant 2022

Det er fortsatt mulig å melde seg på konfirmantopplegget vårt. Påmeldingen er nå lukket, men kateket Timea tar fortsatt imot påmelding via e-post.

4-årssamling

Torsdag 23. oktober hadde vi 4-årskurs med bokutdeling i Nordby kirke. Det ble en fin ettermiddag med god mat, sang, lek, bibelfortelling om skapelsen, bønn og 4-åringene fikk utdelt 4-årsbok. Vi hadde også en spesiell gjest på besøk, en panda som hjalp ved bokutdelingen.

Tekst og foto: Timea Holby

Kirketreff

Det er kirketreff i Nordby kirke 28.10. og 11. og 25.11. Etter nyttår: 13. januar kl. 11.30 i kirken med formiddagsmat i Menighetssentret etterpå. Treffet fortsetter 27. januar, 10. og 24. februar.

Hilsen Olav

ORGELFEST i Kroer

**Søndag 14. november kl. 18.00 –
Orgelbrus & Bach**

En virkelig ORGELFEST med hele fem organister. Repertoaret vil spenne vidt fra de kjente perlene som Bach sin «Toccat og fuge i d-moll» (Brukt i TV-serien «Det var engang et menneske»), til nyere musikk og improvisasjoner. Orgelet blir med rette kalt instrumentenes dronning på grunn av alle de klanglige mulighetene, noe som vil komme godt frem i løpet av konserten.

Noen håndplukkede solister vil også slippe til, akkompagnert av orgelet. Har du ikke fått gitt en gave til orgelet enda? Det er ikke for sent, vippsnummer er: Orgelfond-Kroer kirke #695005. En gave – liten eller stor – mottas med takk.

Og ikke glem å få med deg konsertene i november. Tenk å få høre store verker av Bach og andre komponister bli fremført i vakre Kroer kirke! Vi kan love en skikkelig musikalsk festaften.

*Anne Christine Pittet Grolid,
kantor i Kroer*

Anne Christine Pittet Grolid, Jostein Grolid og Arnt Frode Strandskogen med det nye orgelet de skal spille på under orgelfesten. Foto: S.Kr. Martinsen

Orgelkomiteens leder Svend Kristian Martinsen løftet endelig av lokket på kassa med det nye orgelet 30. september. Foto: Berit Karoline Martinsen

Som mange kanskje har registrert, har vi lenge jobbet med å skaffe nytt orgel i Kroer kirke! Nå har det skjedd! Torsdag 30. september ble siste del av orgelet levert og installert. Nå gjenstår bare å skaffe de siste kronene til orgelfondet.

Midt i november, lørdag 13. og søndag 14. blir det musikkfesthelg i Kroer kirke hvor det nye orgelet skal få skinne og vise seg frem på forskjellige måter i diverse klanglige sammenhenger. Et godt orgel er til glede for mange, uansett alder. Det skal vi vise i løpet av denne helgen.

**Lørdag 13. november kl. 17.00
– Orgelbrus og smågodt**

Dette blir en konsert hvor barn og unge står i fokus. Først blir det et musikkspill av Ivar Skippervold. Det handler om Jesus liv. Gjennom mange fengende sanger følger vi historien til den mest sentrale personen i kristendommen, fra en stall i Betlehem til første påskedags morgen. Barnekantoriet deltar sammen med flere gode solister og musikere. I andre halvdel av konserten får vi høre flotte innslag av unge utøvere i samspill med orgelet.

STOR TAKK DU FÅR, soknepresten vår, for fire år

I 2017 forlot Jan Kay Krystad prestebolig i Kråkstad og soknepreststillingen der til fordel for en tilsvarende stilling for de tre menighetene i Ås. Noen hadde sett for seg at han og familien hadde bosatt seg i Ås et sted. Det skjedde ikke; eget hus i Gamle Åsvei i Ski fikk holde! Så har det skjedd at han flytter igjen, stillingsmessig, fra trygge Ås til en 'utrygg' tilværelse 'bak murene' i Halden.

Hvorfor det Jan Kay?

– Jeg har vært menighetsprest i 29 år. Det siste halvannet året har det vært utrolig utfordrende å være kirke. Pandemien har gjort at vi ikke på samme måte som før kunne være en så nær kirke som vi egentlig ønsker. Før det var oppgaven å få flest mulig inn i kirka. Etter 12. mars 2020 har jeg fått være med på å tømme kirka for folk. Nå har jeg tenkt å gjøre det samme i Halden Fængsel. Jeg fikk en telefon om å søke stillingen der og så det som et kall: det å videreføre et arbeid i landets beste og nyeste fængsel. Jeg skulle gjerne vært med på 40-, 100- og 200-årsfeiringer i Ås arbeidskirke, i Kroer og i Nordby, men slik blir det ikke.

Da menighetene takka deg av etter din siste gudstjeneste 19. september, nevnte du nærhet og berøring?

– Ja, nærhet og berøring er viktig; og fingeravtrykk; dette siste på dørhåndtak, inventar, bøker, på kontoret, i kirkene. Merker etter meg og dokumentasjon på aktivitet. Jeg håper det sitter noe igjen; til tross for håndvask og sprit? Etter avstand og mangel på nærhet og berøring, har jeg blitt mer bevisst på det å sette hjerte-avtrykk. Kan mitt hjerte berøre en ensom, en trist, en urolig; en uten håp og framtidstro der livsgleden mangler? Jeg tror det!

På takke-samlingen i september var det

mange og velfortjente hilsener til en sokneprest som hadde betydd mye for mange. Jan Kays kreativitet og uformelle stil blei poengtert av flere, og gudstjenestene hans har betydd mye i alle menighetene. Både proster og alle på Kirkekontoret var samstemte om at det var en svært avholdt kollega som forlot Ås. Et byråkratisk pluss-poeng nevnte kollega Sigurd Bakke: 'Jeg kjenner ingen som svarer så raskt på epost som Jan Kay'!

Det kommer jo en ny sokneprest til Ås etter hvert. Har du noen råd å gi?

– Det må jo bli det samme som jeg ønsker for min nye stilling: vær trygg på at du er velkommen, gå i gode spor, vær tydelig, men samtidig ydmyk, lytt mer enn du selv snakker og gå i Guds velsignelse!

*Tekst: Jon Kr. Øiestad,
foto: Svend Kr. Martinsen*

Til avskjeds-samlingen hadde Menighetsbladets redaksjon utfordra Anne Myrhaug Winge til å lage et takke-dikt til Jan Kay Krystad. Her framføres diktet til fløyte-akkompagnement av Anne Christine Pittet Grolid. To vers er angitt i ramme.

*Når ankeret letter, og du kaster loss
Vi takker fra hjertet, for tida hos oss
Gud er din vokter, han vet om din vei
Tenner et lys, så du finner lei
Den som har funnet plassen sin
vet hvor han hører til
Et vitne om Guds kjærlighet
Slik kirkens Herre vil.*

*Ytterst i landet, helt i sør-øst
skal du snart føre di skute
Til Halden går ferden nå i høst
Et fengsel blir stopp på di rute
Trolig møter du noen der
som savner et lys i leiå si her
En fyr som står der og brenn
Og om litt blir en sannferdig venn.*

Utdrag fra dikt til Jan Kay, av Anne Myrhaug Winge

Konsert i Ås kirke lørdag 20. november kl. 18.00

Johann Michael
HAYDN

Requiem in c
MH 155

Mye av programmet på denne konserten er viet den yngre broren til Joseph Haydn (1732–1809), nemlig Johann Michael Haydn (1737–1806). Michael og Joseph var hele livet nært knyttet til hverandre. Joseph Haydn holdt brorens komposisjoner høyt og mente at kirkemusikken hans var bedre enn sin egen.

Åpning av konserten med «Duo Concertante» for bratsj, orgel og orkester av Michael Haydn er en «godbit». Dette er en flott komposisjon som fremføres sjeldent. Solister blir Michael Grolid på bratsj, og Robert Carding på orgel. I tillegg vil man kunne høre de to korverkene «Ave verum, corpus natum» av W.A. Mozart og «Wie der Hirsch schreit» fra Salme 42, op. 42 av Felix Mendelssohn. Hovedverket på konserten er «Requiem i C». Et nydelig verk som Johann Michael Haydn komponerte på bare to uker i desember 1771. Som vanlig blir kor og solister akkompagnert av glimrende unge musikere.

Musikere

- Ås kirkekor og Kragerø kantori
- Hannah Marie Carding – sopran
- Ingebjørg Kosmo – alt
- Knut Kristian Mohn – tenor
- Olle Holmgren – bass
- Michael Grolid – bratsj
- Robert Carding – orgel
- Jostein Grolid – dirigent

Program:

- Johann Michael Haydn: «Duo Concertante» for bratsj, orgel og orkester
- W.A. Mozart: «Ave verum, corpus natum»
- Felix Mendelssohn: «Wie der Hirsch schreit» fra Salme 42, op. 42
- Johann Michael Haydn: «Requiem i C» for kor, solister og orkester

Inngang kr 300, stud./barn kr 200

Konserten er støttet av «Aktivitetsmidler for kor» og Norges Kirkesangforbund

KroerAdHoc søker nye sangere!

Vi er et prosjektkor som øver noen mandager fra kl 19.00 til 21.00 i Kroer kirkestue. Siden det er et prosjektkor melder man seg på for hvert arrangement. Har du lyst til å synge litt av og til er dette koret midt i blinken for deg! Har du lyst til å synge mere enn litt er det bare å melde seg på til alle prosjektene. Vel møtt er du uansett!

Repertoaret spenner vidt fra salmer til viser i forskjellige stilarter. Det er også

sosialt hyggelig å være med, vi har en god kaffe/te pause midt i øvelsen hvor det går an å slå av en prat med de andre korsangerne og bli litt mere kjent.

Noe for deg?

Kontakt: Anne Christine Pittet Grolid (ag422@kirken.no) eller vår korformann Svend Kristian Martinsen (skmartinsen@gmail.com).

Tekst og foto: S.Kr. Martinsen

Vårsløsning for diakonien

14.09. Hyggekveld i Dr. Sørdrings vei 8. Aase Weydahl Ottesen fortalte om Nordby i gamle dager, folk og ferdsel i bygda langs kongeveien. Dette ble første sammenkomst med lettelser høsten 2021 i Diakonitvalgets område.

Bevar Ås menighetshus !

15.09. Gisle Bjørneby og Åsmund Austenå Løvdal inspiserte Ås menighetshus (jfr. Ås avis 23.09.) Med stor entusiasme for de få gjenværende gamle hus i Ås orienterte Gisle om historien til Ås menighetshus. Han støtter sterkt bevaring av huset! Åsmund traff sin bestemor Liv Austenå under møtet i Åpent hus. De treffes hver uke.

Takk og farvel til Jan Kay

15.09. Åpent hus startet etter 10 måneder og 10 dager. Jan Kay Krystad holdt andakt, den siste hos oss før han blir fengselsprest i Halden.

19.09. var det kirkekaffe med takk og farvel til Jan Kay. Det var fullt hus og høy stemning på Ås menighetshus.

Frivillige slapp inn på Moer sykehjem!

17.09. Andakt på Moer sykehjem i det gamle kapellet. Prest var Sigurd Andreas Bakke, for tiden sokneprest, kantor Jostein Grolid spilte. Gro og Terje var frivillige hjelpere etter en pause fra 07.03.2020.

Helt åpent – se selv!

26.09. De generelle restriksjonene gjennom pandemien tok slutt 25.09. kl. 16.00. Høsttakkegudstjenestene 26.09. kunne derfor gjennomføres på gamlemåten! Ser du forskjellen?

*Tekst to foto: Terje Sørhaug
Diakoniutvalget*

Hipp hurra: Nå er vi i gang igjen!

Moerhjemmets venner er en venneforening ved Moer sykehjem, og har til oppgave å lage til trivselstiltak for beboere ved sykehjemmet. Vi har 107 medlemmer, derav ca. 30 aktive. En del har sluttet i aktiv tjeneste i løpet av koronatiden, pga. alder og helse, men nå har vi heldigvis fått tilskudd av 6 nye aktive medlemmer, så det er håp for tida framover!

Endelig har vi i venneforeningen startet opp igjen med arrangementer! Årsmøte hadde vi 10.03.2020, 12.03. ble alt stengt

ned! Underveis ble det lempet litt på forholdene, og vi hadde to utearrangement sommeren 2020 med underholdning og allsang, men ellers har det ikke foregått noe fra vår side på sykehjemmet.

I denne tiden har våre tanker ofte vært hos beboerne på Moer: hvordan hadde de det, hadde de besøk, foregikk det noe som helst? Vi selv har syns det har vært tøft nok, med mindre sosial kontakt og frykten for sykdom, og hvordan har beboerne opplevd dette?

Underveis har vi hatt en god dialog med ledelsen på sykehjemmet, og endelig, nå i september fikk vi lov å ha vårt første arrangement etter en lang pause. Litt er annerledes enn før, i en nyombygd og større kantine, med et kjøkken som ikke var ferdig til å bruke, ikke hjemmebakte kaker som vi pleier, men bestilt fra storkjøkkenet, på pappservise.

Fast underholder i august har vært Arne Mørch fra Hønefoss i de siste 10 år, og det var han som åpnet sesongen for oss, med "Minnenes melodier" på trekkspill, sang og komp.

Dette gir alltid god stemning, og utvalget er fra melodier fra 1950 til -75. Under tegnede følte seg tilbake til den tids ønskekonsserter, koselig!

Etter serveringen, hadde vi utlodning, denne gang gratis for å slippe handtering med årsalg og penger. Blomster og småting som gevinster slo godt an, nå som før.

Stemningen var god, og alle, både beboere og vertinner, gledet seg over at vi er i gang igjen: mange blide fjes!

*Tekst og foto: Gro Mette Rønningen,
leder, Moerhjemmets venner*

Helga Haugland Byfuglien. Foto: Hanne-M. K. Pettersen

Helga Haugland Byfuglien om kvinner i kirken

Det er rart å tenke på hvor kort tid som er gått siden kvinner kunne bli prester, sa Helga Byfuglien i Ås Kirkeakademi 21. september. "Kvinner erobrer det geistlige embete – et personlig tilbakeblikk" var overskriften til foredraget. Samtidig var dette gjenåpningen av Ås kirkeakademi etter pandemipausen.

Helga var kapellan i Ås fra 1986 til 1993, og kom derfor tilbake til kjente trakter i Kirkeakademiet. Det bar ikke minst etterpraten preg av. Det var mange som ville slå av en prat etter møtet.

Hun var en av de to første kvinnene som i 1976 fikk ta praktisk-teologisk utdanning på Menighetsfakultetet. Da var det gått 15 år siden Ingrid Bjerkås ble ordinert som første kvinne til prestedtjeneste i Den norske kirke. I 2011 ble Helga den første preses blant biskopene i den nye, tolvte bispestillingen. Da hun gikk av med pensjon i fjor, var det sju kvinner og fem menn i bispekollegiet.

De frammøtte fikk et tilbakeblikk på hvordan kvinner med teologisk utdanning lenge holdt seg tilbake fra å gå inn i prestedtjeneste. Selv etter at Ingrid Bjerkås ble ordinert, tok det tid før det ble flere kvinner i presteskapet. Som en av de første kvin-

nene på MFs praktisk-teologiske seminar måtte hun finne seg i at mannlige studenter ble fritatt for å delta i de samme gudstjenesteøvelsene.

Sakte men sikkert har kvinneandelen i presteskapet økt. Det var derfor overraskende når det i 2020 ble en ny runde i kvinneprestebatten. En undersøkelse av arbeidsmiljøet for kvinner i prestedtjeneste viste også at det fortsatt er mer krevende for kvinner i prestedtjenesten enn for menn.

På den annen side har kvinner innehatt alle topplederstillingene i Den norske kirke, og har representert kirken også utenlands, i økumeniske organer.

Hun satte også spørsmålet om kvinners plass i kirken i et internasjonalt perspektiv. For noen år siden hadde Luthersk Verdensforbund generalforsamling i Namibia. Der talte den kjente legen og nobelprisvinneren Denis Mukwege. Han oppfordret til at kvinner ikke lenger skulle ha underdanige posisjoner i kirken. Helga beskrev den endringen det medførte i møtet. Fra da av tok kvinnene som deltok på generalforsamlingen ordet langt oftere enn før.

Selv har Helga ingen opplevelse av å bli kvotert inn i posisjonene hun har hatt i kirke og organisasjonsliv. Hun var blitt sett, hun ble spurt og hun sa ja. Her nevnte hun sin første biskop Kristen Kyrre Bremer som ved gudstjenester i Nidarosdomen strategisk valgte kvinnelige prester som sine medliturger. Kvinner ble synlige.

Om sin egen vei til prestedtjenesten, biskop i Borg og til slutt preses for biskopene i Den norske kirke, sa Helga at hun hadde stilt seg til disposisjon og tatt imot utfordringene når hun syntes det var riktig.

Avslutningsvis pekte Helga på kvinner som forbilder som er med på å synliggjøre kvinner i de ulike tjenestene. Likestillingen er kommet et godt stykke på vei. Den må fortsatt vedlikeholdes og styrkes.

Per Kristian Aschim

Ås kirkeakademi

Trygve Riiser Gundersen. Foto: Siv Dolmen

Velkommen til møte Tirsdag 23. november: Trygve Riiser Gundersen: ”Haugianerne”.

Foredrag om boka Haugianerne. Enevelde og undergrunn, hvor Gundersen tar oss med tilbake til den samtida vekkelsen tilhørte.

– Hva slags bevegelse var egentlig haugianismen?

– Hvilken virkelighet sprang den ut av?

– Hva var staten og embetsmennene så redde for da Hauge ble arrestert i 1804?

– Hvor har denne redselen blitt av siden?

Resultatet er en helt ny fortelling om et av de viktigste fenomenene i moderne norsk historie. Men også et nytt bilde av det norske samfunnet rundt 1800 – i en verden preget av uro og undertrykkelse, forandring og rastløshet, mangfold og motstand.

Trygve Riiser Gundersen er forlagsredaktør, forfatter og kritiker. Han har arbeidet med haugianerne og 1700-tallets kulturhistorie i en årrekke, og har utgitt arbeider bl.a. om bok og lesehistorie i Norge, norsk pressehistorie og framveksten av norsk offentlighet før 1814.

Kvederen Knut Halvor Traaen fra Rollag i Numedal vil kvede salmer fra den haugianske sangtradisjonen i Numedal.

Solveig E. Nielsen

Ord for enhver anledning

Kan skape nytt lys over noe vi har sett oss blinde på. En fin gave.

Kan kjøpes hos
Erik Johansen, Norli Ås
og hos forfatteren, tlf 97542294
Pris: kr 200,- per bok

Med hilsen Anne Myrhaug Winge

Ås gospelkor, med dirigent har sin årlige julekonsert 8. desember i Ås kirke. Foto: Harriet Kjus Müller-Tyl.

Kor i koronaens tid

Harriet Kjus Müller-Tyl har mange jern i ilden, og ikke minst er hun korleder for mange forskjellige kor. Det var ikke uten grunn at hun i 2020 fikk tildelt Falsenstatuetten "for hennes store innsats og engasjement blant annet innen kulturlivet i Ås".

Som mor til en av korsangerne vet jeg godt hvor mye denne koraktiviteten betyr for den enkelte. For egen del er det en stor glede å gå på konsertene; oppleve sangen, musikken, og samspillet mellom utøverne og "kormor" Harriet. Selv sier hun:

"Tiden med korona har lært oss så mangt, blant annet hvor viktig det er for fysisk og psykisk helse å få være sammen! Derfor er gleden stor nå som vi forhåpentligvis går mot mer normale tider igjen. For oss som driver med korsang, betyr det å få lov til å øve inne igjen, få lov til å være sammen, få lov til å le og tulle og synge SAMMEN OG SAMTIDIG! For selv om vi har klart å opprettholde kontakt og øving på nett, er det absolutt ikke det samme som å kjenne på energien, gleden og å få høre klangen når man er i samme rom. Hele våren var det øving på parkeringsplassen ved Ås kirke, og to kor fikk gjennomført konserter med publikum i salen før sommeren. Det er

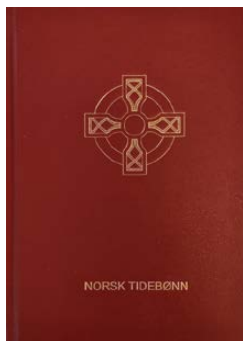
alltid flott å ha konserter å jobbe mot, og det er noe helt eget når man får dele sanggleden og repertoaret med et støttende publikum, men det jeg som korleder opplever, er at øvelsene og prosessen mot konsert er viktigere. Det er her samholdet og gleden oppstår. Og det er her man heier på hverandre, feiler og oppnår TRYGGHET. Noe jeg er fryktelig opptatt av. Raushet, ros og rom for feiling gir trygghet og musikkglede. Og humor! Så er det korlederens oppgave å sikre kvaliteten."

Harriet forteller videre: "Ås Gospelkor har sin årlige julekonsert 8. desember i Ås kirke, men begynner høsten med å spille inn 4 egne gossellåter som skal utgis på digitale plattformer som Spotify, Itunes og Amazon i løpet av høsten. Det er korets faste pianist Espen Hermansen som spiller, og Tuft studio i Vestby som står for opptak og miksing av musikken. Dette blir en premiere, og noe hele koret ser fram til!

Med det er det bare å glede seg til alle høstens og julens konserter med både Stemmeskolens 7 kor, og alle andre kor i Ås! Kultur er noe vi alle trenger for å leve gode liv, enten som aktive musikkutøvere – eller som glade lyttere."

Hanne-Marit Kjus Pettersen

NORSK TIDEBØNN

Tidebønner har fått ny aktualitet i vår tid, også på tvers av kirkesamfunnene. Jeg vil her gjøre oppmerksom på en fersk tidebønnbok, Norsk tidebønn, som gir mer kunnskap om denne tradisjonen med røtter langt tilbake. Boka vil inspirere til bruk av denne bønnetradisjonen i dag. Den inneholder fire tidebønner for hver av ukens sju dager: laudes (morgenbønn), sekst (middagsbønn), vesper (aftensang) og kompletorium (kveldsbønn), pluss ottesang på søndag. Fargefotografier av ikoner malt av Ove Grant Svele er plassert på egnede steder i boka. Praktisk brukerveiledning finnes først i boka. Tidebønnene består av Davids-salmer, antifoner, hymner, bønner og nytestamentlige sanger som Sakarjas lovsang, Marias lovsang og Simeons lovsang. Tekstene er forsynt med gregorianske melodier tilpasset norsk språk. Noen av hymnene har melodier fra norsk folkesangtradisjon. Agnar Sandviks bok Norsk Tidebønn – La oss alle be fra 1948 danner tekstgrunnlaget.

Denne boka er både vakker, hendig og brukervennlig. 263 sider, innbundet med stive permer og forsynt med leseband. Grafisk produksjon: John Grieg, Bergen. Utforming: Frank Modahl Grafisk. Utgiver: Den nordisk-katolske kirke. ISBN 9788269014426

Boka koster kr. 250,- pluss evt. porto og selges bl.a. her: Ingrid Gjertsen, Ås, tlf 48235431, e-post: ingma932@gmail.com, haugenbok.no, bokogmedia.no eller Bokmiljø As, Sulfatveien 4, 1658 Torp

Håkon Andersen

Quiz

1. Hvilke av Jesu disipler var sønner av Sebedius?
2. Noa skal ifølge Bibelen ha hatt tre sønner. Hva het de?
3. Hva het broren til Moses?
4. På Oscarsborg finner vi tre kanoner hvor den ene heter Moses, den andre svaret på spørsmål 3, og den tredje har samme navn som etterfølgeren til Moses. Hva heter den tredje kanonen?
5. Genesis er det greske og engelske navnet på den første boken i Bibelen, som i Norge kalles 1. Mosebok. En engelsk popgruppe het også dette. Peter Gabriel var første vokalist i bandet. Hvem var etterfølgeren hans?
6. Hvor mange lag fra Viken finner vi i Eliteserien i fotball for menn?
7. Du kan se Stjernekamp direkte på NRK1 hver lørdag. Hvem vant i 2017?
8. Ett land i verden har vunnet medaljer utelukkende i Vinter-OL. Hvilket land?
9. Hvor stor andel av befolkningen i Ås er innvandrere eller barn av innvandrere?
10. Du er på utkikk etter bolig og faller for et hus i Granveien. Hvor i Ås er dette?

Svarene finner du på side 23.

Quizmester: Atle Eikeland

Svenske Rallare på ferde i Kroer

Om tre og et halvt år er Kroer kirke 100 år, så det passer vel bra å mimre litt over grunnmuren. Den ble altså lagt av svenske "fremmedarbeidere" i 1924. Ifølge Inger Killingmo (kona til "Per Inge", egentlig Per Eivind), var det de samme folkene som anla grunnmuren på läven på Kroer Mellom. Den ser man på venstre side av veien når man har kjørt hundre meter forbi Kroer kirke på vei mot Kråkstad. De kunne sine saker, de svenskene.

*Med vennlig hilsen
Svend-Kristian Martinsen*

Till

Menighetsrådet i Kroer.

I mina föräldrars fotalbum finns ett par kamerakort från grundläggningen av Kroer kirke på 1920-talet. Min far Alf Stahre (1896 – 1958) hade nämligen tillsammans med bröderna Johan och Karl Larsen, Ås åtagit sig att lägga grunden till Kroer kirke. De kom från Svinesund, Sverige och var den tidens gästarbetare i Norge.

I höst träffade jag Per Inge Killingmo vid en högtidsdag i Garder. Jag kom att nämna detta för honom och han lovade vidare befordra dessa kort till Menighetsrådet i Kroer.

Jag har försökt uppförstora korten och sänder 2 ex av dem till Er. Kanske Ni har någon minnesplats för gamla ting om Kroer kirke

Det var alltså Johan Larsen, Karl Larsen och Alf Stahre som åtagit sig arbetet att lägga grunden för den nya kirken. (Det är de som är på korten) Far berättade att de fick ta upp och flytta flera kistor till annan gravplats. Det var ett hårt och psykiskt svårt arbete. Ni vet ju året för detta på 1920-talet

Min far flyttade tillbaka till Svinseund 1928, men bröderna Larsen stannade kvar i Ås. De hade kontakter hela livet. Alla fick var sin son och Kjell Larsen, Leif Larsen och jag Tage Stahre är dessa söner.

Ja, detta har jag tänkt på i många år men nu har det tack vare Killingmo blivit av.

Det skulle var trevligt komma till Kroer kirke någon gång. Jag har ju släktingar i Vestby, Garder och Såner. Min mor Esther f. Juberg (1905 - 1993) var faktiskt född i Ås, men flyttade som liten till Todammen, Vestby.

Så sänder jag de varmaste hälsningar till Er alla!

Tage Stahre
Rektor em

Er du kjent i Ås ?

Denne gangen må hedersprisen tildeles Thorolf Jakobsen. Han skriver: «Jeg besøkte Ruggesteinen før i sommer ved å gå Breivollrunden. Nå i dag tilbake for å måle og taksere. Jeg kom til ca. $9,5 \text{ m}^3$, med tetthet på 2,7 blir det 25650 kg». Aase og Hans-Olav Moen valgte en annen tilnærming; via Google og tidligere utgaver av ØB. Deres vedlagte foto taler sitt tydelige språk. Torstein Furnes refererer til info-tavla som angir vekt på ca. 26–27 tonn. Videre kan man lese at dette er en flyttblokk som ble liggende igjen etter at isen trakk seg tilbake for ca. 11.500 år siden. Volumet er omtrent 10 kubikkmeter, og steinen består av gneis

Dokumentert svar på forrige oppgave hadde Hans-Olav Moen sørget for; sammen med medbrakte statister!

med innslag av pegmatitt. Til tross for den høye vekten, er det mulig å dytte på den slik at den rugges. Den balanserer nemlig på likevekts-punktet på fjellet under. Andre Ruggestein-finnere var Gro Mette Rønningen og Åshild Utvik.

Ny oppgave følger, og spørsmålet er: hva står på skiltene nede til høyre på bildet? Også denne gangen er det en eliteklasse-oppgave: hvor mange knappenåler befinner seg inne i en av bokstavene på skiltet?

Send svaret til as.menblad@online.no. Lykke til!

Tekst og foto: Jon Kr. Øiestad

Svar på forrige oppgave: Ruggestein på Kjerkeløkka ved Breivoll, vekt ca. 26 000 kg.

DR. SIGURD SØDRING OG HUSTRU ELSA SØDRINGS LEGAT FOR EVNERIK UNGDOM I ÅS OG VESTBY

Ungdom som har avsluttet videregående skole, og som fortsetter med utdanning/studier med mer enn 1 års varighet, og som ikke står foran avsluttende eksamen våren 2022, kan søke om stipend. Søkere som ikke tidligere er tildelt stipend, prioriteres.

Søknadsskjema utleveres hos Skar advokater, Møllevn. 2, 1540 Vestby eller ved kirkekontorene i Ås og Vestby. Skjemaet finnes også på www.adv-vestby.no under Legater.

Søknad må være innkommet forretningsfører advokat Bjørn Clemetsen, Postboks 174, 1541 Vestby, senest innen 1. desember 2021.

Askim & Spydeberg

SPAREBANK

www.asbank.no

Menighetsbladet trenger flere bladbud

Menighetsbladet for Ås, Nordby og Kroer kommer ut 6 ganger i året og deles ut til alle husstander i kommunen av frivillige bud. Nå mangler vi noen bud til ruter i Nordby, det gjelder Fålesloråsen, Øvre del av Sjøskogen (Østsiden av Sjøskogveien, Veidemannsveien og Grimsrud). Vi har også rute "ledig" på Nesset Terrasse samt i nedre del av Askehaugveien fra Toveien. I Ås har vi ledig en rute i Kvestadveien/Smebølveien.

Hvis du ønsker å hjelpe oss med utdelingen, så ta kontakt med Olav Aardalsbakke på mail: oaardals@online.no.

Fasit til Quiz på side 19:

1. Jakob og Johannes, 2. Sem, Ham og Jafet, 3. Aron, 4. Josva, 5. Phil Collins, 6. 5 (Sarpsborg, Lillestrøm, Stabæk, Strømsgodset og Mjøndalen), 7. Adam Douglas, 8. Liechtenstein, 9. Ca. 25 %, 10. Moerfeltet.

Profesjonelt utdannet sanger synger ved bryllup, begravelser, jubileer og andre tilstelninger. Salmer, viser, pop, musikal, jazz eller klassisk. Ta gjerne kontakt! harriet@mueller-tyl.net

Harriet Kjus
Müller-Tyl. Foto:
Inger Eide Nordseth

Klimakrise – hva kan vi gjøre med det?

FNs klimapanel mener nå at klimakrisen med sikkerhet er menneskeskapt. På en måte er det en trøst at det er vi som har skylda. Da burde vi også ha en viss mulighet til «å gjøre det godt igjen» eller...? Ja, men vi må altså redusere CO₂-utslippet med 50 % i løpet av drøye 8 år fra nå. Er det virkelig mulig? Da blir det i hvert fall et skrikende behov for energi fra andre kilder. Samtidig må vi bruke energien vi har på en smartere måte.

Noen sier at det ikke hjelper hva vi som enkeltmennesker gjør, men hvem skal da gjøre det? Verden består jo av bare enkeltmennesker. Vi lar spørsmålet henge. Svaret er avhengig av både teknikk og politikk, og vi er jo hverken Petter Smart eller president. La oss begynne med det enkle – det vi kan gjøre noe med, mens vi ennå har tid: Å produsere egen strøm fra solceller er veldig enkelt.

I 2018 strandet – av antikvariske og økonomiske begrensninger – et initiativ fra Kroer Menighetsråd om å legge solceller på taket på Kroer kirke. Uten tvil ga dette masse inspirasjon til beslutningen om solceller på eget tak i Holtveien 8. Taket og solcellene synes godt på vei fra kirken. «Jeg trodde da selvfølgelig at hele menigheten ville følge etter», slik ble det ikke. Men vi prøver oss igjen.

26. februar 2019 holdt «vår» klimaforsker, Bjørn Samset, foredrag i Ås Kirkeakademi om en tikkende klimakrise. Det fikk sokneprest Georg til å bestemme seg for å investere i solceller både hjemme og på hytta. Frivillig vaktmester og altnuligmann i Arbeidskirken Niels Thyge fulgte opp kort tid etter. Noen kroner fattigere

Holtveien 8.

ble vi, men med et styrket håp om en bedre fremtid for barn og barnebarn. Økonomien er avhengig av strømprisen, og lite tyder på at strømmen blir billigere med tiden. Jo høyere strømpris, jo bedre lønnsomhet.

Teknisk interesserte kan ta kontakt og studere anleggene i hos Niels Thyge-Nielsen, Furuveien 29A, Svend-Kr. Martinsen, Holtveien 8, og Georg Børresen i Ekornveien 59.

ENOVA-støtten er for tiden 1250 kr pr. kW installert effekt. Nedbetalingstid beregnet med strømpris 1 kr/kWh varierer da fra 19 til 26 år for de tre anleggene.

- Produserer ca. 150–200 kWh/m² pr. år
- Retning: Syd er best, men også gjerne øst og vest.
- Temperatur: Jo kaldere, jo bedre.
- Snø: Kan legge seg på panelene, men det betyr ikke så mye, da produksjon i nov.–jan. er lav uansett.
- Energien fra 20 kvadratmeter solcellepanel, gir strøm til ca. 20.000 km/år med el-bil.
- I tidsrom hvor du produserer mer enn du bruker, går strømmen ut i nettet og strømleverandøren betaler deg en fornuftig pris pr. kWh.
- Ingen negativ innvirkning på miljøet: støyfritt, ufarlig, lang levetid.

For Grønt utvalg, Svend-Kristian Martinsen

Lesehjørnet

Parvana av Deborah Ellis

Gyldendal forlag 2004

Parvana er en roman om krigsbarn i Afghanistan under Talibans styre. 11 år gamle Parvana bor i Kabul med sin familie. Historien formidles gjennom hennes opplevelser. Foreldrene hennes har mistet jobbene sine, og familien på seks bor på ett lite rom. De lever av den beskjedne inntekten som faren får av å lese og skrive brev for andre. Kvinner får ikke lov til å gå ut uten følge av en mannlig slektning, de får ikke arbeide og skolegang for jenter er strengt forbudt.

Livet for familien blir enda vanskeligere når faren blir bortført og fengslet av Taliban. Hvem skal nå forsørge familien? Løsningen blir å kle Parvana ut som en gutt og la henne gå på markedet for og kjøpe mat. Forkledningen fungerer så bra at de bestemmer seg for å la Parvana forsøke å selge de samme tjenestene som faren. Da har familien i det minste en liten inntekt. Etter hvert utover i boken skjer det flere ting som påvirker Parvana og hennes nærmeste. Det er også skrevet to bøker til om Parvana, så for å få med seg hele historien kan det lønne seg å lese disse også.

Parvana er en spennende bok som jeg vil si i utgangspunktet passer for aldersgruppen ca. 11–15 år.

Gjennom å skape nærhet til personene og samtidig en viss distanse til de grusomme hendelsene klarer forfatteren å gi et bilde av krigens virkelighet som fungerer for unge lesere. En mister ikke håpet av å lese om Parvana. Tvert imot, man heier på henne! Hun blir et slags bilde på håp for fremtiden. En som leserne kan kjenne seg igjen i og tro på. Boken er heller ikke fri for litt humor.

Triologien om Parvana ble utgitt tidlig på 2000-tallet, men er i dag dessverre igjen hyperaktuell på grunn av Talibans overtakelse i Afghanistan. Og det er ikke bare de unge leserne som vil ha utbytte av å lese om Parvana. Boken gjorde inntrykk på meg, og jeg vil gjerne også anbefale voksne å lese den.

Verdt å nevne er at det også er laget en animasjonsfilm som bygger på disse bøkene. Den heter «The breadwinner» og er fra 2017.

Anbefalt av Maria

Ås bibliotek i Kulturhuset i Ås sentrum.
Nordby bibliotek på Vinterbrosenteret.
<http://www.as.folkebibl.no/>

Kroer kvinneforening 130 år

Kroer kvinneforening: 130 år i misjonens tjeneste, her fra møte 14. september i år.

«Kroer kvindeforening» for Det Norske Misjonsselskap ble stiftet den 16. oktober 1891. Det var ikke den første misjonsforeningen i Ås, for Nordby misjonsforening ble stiftet allerede i 1872, og Ås (eldre) misjonsforening 1886. Men Kroer kvinneforening er fortsatt i full aktivitet med ca. 10 «unge» damer i 70-årsalderen. Foreningen hadde et kortere opphold grunnet sykdom i 1996, ellers har den gått uavbrutt. Tross skiftende medlemmer og skiftende tider, er det en av de eldste fortsatt aktive foreningene i Ås.

Helt fra begynnelsen av ble forenings-

møtene holdt i hjemmene, og stort sett på gårdene. Der var det god plass, og det aller første møtet ble holdt hos Ingeborg Røed. Flere hadde barn med, og Ingeborgs datter Karen (f. 1904) fortalte meg i 1976 at det kunne være litt av et opptog når folk kom strømmende til foreningsmøte. De kom med hest og kjerre, og om vinteren slede, fra alle kanter av bygda. Det var ofte mannfolkene som holdt i tømmene, men enkelte koner kjørte også selv. Var det små barn med, ble de gjerne dratt på kjelke om veien ikke var for lang.

Møtene var en gang i måneden som nå, og gikk på omgang. Det ble nesten som

en fridag for de som kom, for møtene begynte allerede kl. 15 og holdt på til langt på kveld. Det ble servert to måltider, der det ikke ble spart på noe. Damene hadde med håndarbeid, og det ble laget gevinster til misjonsbasar. Det var høytlesning fra misjonsblader, og det kunne det gjerne strikkes til. Men når presten holdt andakt skulle hendene hvile. Fra begynnelsen av var det alltid presten som var formann. Men prest Einarsen, som kom i 1934, syntes det var noe tøv. Det måtte konene greie selv, mente han. Og fra da av ble det valgt formann, kasserer og oppleser blant deltagere. Prestefru Leganger fikk dessuten innført kortere møter med bare ett måltid fra 1920-årene.

Foreningen eier noen klenodier fra den første tida. Det eldste minnet er den gamle kollektbøssa. Den ble laget av en svensk gjørtler/blikkenslager, Hans Olson i Danskerudhøgda. Johannes Thorvaldsen forteller i sine erindringer om Hans og Gunhild som et varmhjertet troende ektepar. Bøssa han laget har vært i flittig bruk, og via den har det kommet store summer til misjonen gjennom 130 år. Det leder oss inn på de to andre klenodiene foreningen eier, nemlig regnskapsbøkene. Den eldste er fra 1898. Bøkene beskriver når og hvor møtene ble holdt, og hvor mye som kom i bøssa. I 1898 ble møtene holdt på Vollholen, Mauger (Moer), Gaavimb (Gåvim), Gulli, Røed, Krosser Nordre, Kroer Nordre og Kroer Søndre. Tilsammen det året ble det samlet

inn 24 kr og 88 øre på bøssa, (1,50–2,50 kr pr. møte). Dessuten kom det inn hele 185 kr og 78 øre på en basar sommeren 1898, så det var lønnsomt! Hopper vi til 1910, kom det inn kr 99,66 på bøssa løpet av året, men så har kassereren gitt 34 øre attåt, så det ble sendt inn 100 kr.

Det ble holdt møter under krigen også. I 1941 ble det holdt 50-årsfest på Revhaug, der det kom inn 187 kr. Tilsammen ble det gitt kr 643,65 i årene 1941 og 1942. Dessuten ble det kjøpt en bok: «En heltinne blant spedalske» for kr. 4,15 – samt kontingent for Misjonstidende og «Bud og hilsen». Helt siden 1906 hadde nemlig foreningen gitt 1/3 av kollekten til Sjømannsmisjonen.

Foreningen har vært drevet på omtrent samme måte helt opp i våre dager, men nå er det ikke så ofte vi har besøk av prest eller predikant. Likevel har vi alltid en eller annen form for andakt, og det leses fra Misjonstidende. Praten over kaffekoppen er like viktig nå som i 1891. I de senere år har kollekten vår gått til et bestemt misjonsfelt, og akkurat nå er det Etiopia. På grunn av epidemien gikk det mange måneder vi ikke kunne ha møter, men det har aldri før kommet inn så mye i kollekt, siden vi har kunnet gi månedlige gaver med Vipps. Våre dyktige tillitsvalgte er nå Sirkka Jyrkinnen (leder), Liv Folkvord (sekretær) og Ingjerd Skinnnes (kasserer). Og vi ønsker flere (og gjerne yngre!) medlemmer velkommen, så dette viktige arbeidet for Guds rike kan gå videre!

Gerd Mari Lye.

Servicesidene

Brann/større ulykker	110
Politi	112
Øst politidistrikt Ski	64 99 30 00
Ambulanse	113
Legevakt	64 87 19 30
Kirkens SOS i Borg	69 36 87 50
Krise- og incestsenteret i Follo	64 97 23 00
Follo Taxi	06485
Ås kommune, servicetorget	64 96 20 00
Kirkekontoret i Ås	64 96 23 40
Kirkekontoret i Nordby	64 96 26 70
Kirkevergen i Ås	64 96 23 30

BIBLIOTEK

Besøk Ås bibliotek og Nordby filial på Vinterbroseieret

Vi har både betjent åpningstid og mulighet for å logge seg inn i ubemannet tid. Se mer informasjon på hjemmesiden vår <http://as.folkebibl.no/> og følg oss på Facebook: Ås og Nordby bibliotek. Tlf. 64 96 23 72 (Ås) og 64 96 23 96 (Nordby).

BILVERKSTED

Aas Bilverksted A/S, Eriksen

Langbakken 12 64 94 00 68
BILEIERE: Hvorfor ikke bruke "nærbilverkstedet" i bygda? Vi utfører km-service og reparasjoner på alle bilmerker. Faste priser.

BLOMSTER OG DEKORASJONER

Ås Blomster

Moerveien 6 64 94 12 36

FRISØRER - DAME/HERRE

Galleriet Frisør

Ås kvartal, Rådhusplassen 29
www.galleriet-frisor.no 64 94 42 00

HELSE OG VELVÆRE

Salong 9, Brekkeveien 5 64 94 04 13
Hudpleie og fotpleie. www.salong9.no

FotterapiKlinikken i Ås sentrum

Moerveien 5 64 86 66 99 / 924 04 049.
Autoriserte fotterapeuter, behandler alle typer føtter!

HÅNDVERKERE

Ås Elektriske

Myrveien 4 64 94 10 65
Alt i elektriske installasjoner

Ås Glass

Verpetveien 32, 1540 Vestby 64 95 11 49
Bygg – bil – blyglass – spill – persienner og markiser

KONSULENTER

Arve Skutlaberg FORSKINGSTENESTER

Hjelp i skrivinga! E-post: arve.skutlaberg@dkmail.no

SPECIALFORRETNINGER I SENTRUM

Ås Optiske – Optiker-K

Raveien 2 64 94 04 67

Ås Skotøymagasin

Moerveien 2 B 64 94 00 07

TANNLEGER

Tannlege Ingeborg Bihaug og tannpleier

Hilde Skjeseth, Brekkeveien 18 64 94 10 48
(kveldsåpent mandager)

Tannlegene Høyvik

Skoleveien 2 64 94 09 51

UTLEIE

Kroer samfunnshus

Utleie til alle anledninger 950 09 825

Nordby menighetscenter, Nordbyfaret 2

Utleie bl.a. til dåpsselskap, konfirmasjon, årsmøldager og minnesamvær. Kontakt: Olav Aardalsbakke, tlf.: 905 18 577, e-post: oaardals@online.no.

Ås arbeidskirke, Drottvn. 41

Utleie til private selskaper ved dåp, konfirmasjon, jubileum, minnesamvær m.m. Fast og tilfeldig utleie til lag og foreninger, hobbyaktiviteter, konserter, møter, kurs og seminarer. Kontakt: Ingvild Bøhlerengen. Tlf.: 64 96 23 40. E-post: post.menighetene.as@kirken.no

Ås menighetshus, Johan K. Skanckesvei 7

Minnesamvær, konfirmasjon o.l.
Kontakt: Gerd Asklund. Tlf.: 959 60 169

Trenger du å leie dåpskjole?

Ås kirkekontor har en dåpskjole til utleie. Vi tar kr 200 i leie. Ring eller kom innom i Sagaveien 3 i Ås sentrum. Tlf.: 64 96 23 40

Annonsér i Menighetsbladet

Redaksjonen takker alle annonsører som støtter bladet. Menighetsbladet kommer ut 6 ganger i året. Vi tilbyr både rubrikkannonser og plass på service-sidene. Bladet eger seg meget godt til markedsføring knyttet til høytider og kirkelige handlinger.

Kontakt oss på: as.menblad@online.no eller Olav Aardalsbakke, tlf.: 905 18 577.

galleriet
FRISØR

**Her klipper vi både
damer og menn i alle aldre!**

Rådhusplassen 29 (Ås kvartal)
Telefon: 64 94 42 00
www.galleriet-frisor.no

Liahøi Selskapslokaler

til alle livets begivenheter.
Askehaugvn. 150, like v/ Nordby kirke
Du kan leie en kokk eller lage maten selv.
Nytt og pent utstyr på kjøkkenet.
Storsalen ca. 120 pers. Lillesalen ca. 30 pers.
bestilling@liahoi.no eller 932 66 108
VELKOMMEN!
www.liahoi.no

MENIGHETSBLADET FOR ÅS, NORDBY OG KROER: Fellesrådet i Ås er øverste ansvarlige organ for Menighetsbladet. **Styre/redaksjonskomité:** Olav Aardalsbakke, Erling Fløistad, Svend-Kristian Martinsen, Karin McGregor, Hanne-Marit Kjus Pettersen, Gro Mette Rønningen, Åshild Utvik og Jon Kristian Øiestad. Korrektur dette nr.: Helene Kieding. **Adresse:** Ås kirkekontor, Sagaveien 3, postboks 224, 1431 Ås. E-post: as.menblad@online.no. **Regnskap:** Oddvar Moen, Moerveien 8 B, 1430 Ås. Bankgiro: 1602 59 75417. **Opplag:** 8000. Menighetsbladet deles ut til alle husstander i Ås kommune. **Trykk og innbinding:** Merkur grafisk AS. **Leveringsfrist neste nr.:** 9. november.

SLEKTERS GANG I MENIGHETENE

ÅS

Døpte

Johann Benjamin Clewing
Ask Danielsen Grinaker
Philip Herskedal
Emilian Sæstad Walstad
Holsetstuen
Oline Hind Johnsen
Marte Bjørge Trippestad
Philip Vesterhus Wells

Døde

Odd Aarsand
Terje Bekkelund
Kari Dybsjord
Stein Eriksen
Bjørn Finstad
Inger Jakobsen
Anne-Marit Kristiansen
Marit Elisabet Løken
John Peer Moen
Erik Noralv Hansen Myrland
Zdenek Sebesta
Markus Blem Sørensen
Solveig Tenden
Gunn Vambeseth

NORDBY

Viede

Isabel Johansen og Kristian
Holtman

NORDBY

Døpte

James-Alexander Tovari Airey
Thomas Memo Bakkellid
Eva Bøe Bråtet
Uriel Alexander Bugge-Abanto
Mie Birkeland Fiala
Timian Mørk Fjeldbu
Linea Dehlin Jansen
Mons Deraas Johansen
Isaac Hvam Lundqvist
Ole Dennis Smogeli Lundsten
Ronja Nordstrand
Mathilde Holte Rynning
Juan De Dios Shamloo
Hedvig Kvernstuen Thirud

Døde

Eva Falkø
Marit Hallingstad
Haakon Kjuus
Alf Georg Kristiansen

KROER

Døpte

Lina Mehari Gebreselassie
Hanna Mehari Gebreselassie
Amelia Oline Arebø Løkken
Sofie. A. Herskedal Torgersen

ÅS BLOMSTER

Moerveien 6, PB 89, N-1430 Ås.

Tlf.: 64 94 12 36

Ditt lokale gravferdsbyrå

GH
FIEDER

GARDER
BEGRAVELSESBYRÅ

Garderveien 643 - Vestby
Lindrupbakken 13 - Drøbak
garder.bgr.no

64 95 16 65 – hele døgnet

FONUS

BEGRAVELSESBYRÅ
GRAVSTENER

Fredrikstad - Moss - Råde - Rygge - Sarpsborg

Telefon 03024 - fonus.no

Begravelsesbyråkjeden

JØLSTAD

Ski - Kolbotn - Askim
Nesodden - Ås

64 91 49 00 (24t)

jolstad.no

Ås kirkekontor, Sagaveien 3, 1430 Ås.
Kontortid man-, tirs-, tors- og fredag kl. 9–15,
onsdag kl. 12–15. Tlf.: 64 96 23 40.

Nordby kirkekontor, Nordbyfaret 2,
1407 Vinterbro. Åpent etter avtale.
Kontakt kirkekontoret Sagaveien.

E-post til menighetene
post.menighetene.as@kirken.no

Ås kirkelige fellesråd
Tlf.: 64 96 23 30. E-post: post.as@kirken.no.
Kontortid man-, tirs-, tors- og fredag kl. 9–15,
onsdag kl. 12–15.

Kirkeverge: Kristine Thorstvedt.
Tlf.: 64 96 23 31 / 986 09 010.
E-post: kt676@kirken.no
Saksbehandler: Lita Breitenberg. Tlf.: 64 96 23 30.
E-post: lb747@kirken.no

Fellesrådets leder: Olav Aardalsbakke.
Tlf.: 905 18 577. E-post: oaardals@online.no

Søndre Follo prosti
Prost: Kjerstin Jensen. Tlf.: 997 14 007.
E-post: kj395@kirken.no.

Prostidiakon: Atle Eikeland. Tlf.: 948 56 362.
E-post: ae943@kirken.no.

Ansatte i menighetene
Saksbehandler: Ingvild Bøhlerengen.
Tlf.: 64 96 23 40. E-post: ib978@kirken.no.
Menighetskoordinator: Linda Janson-Haddal.
Tlf.: 64 96 23 47. E-post: lj377@kirken.no.

Fungerende sokneprest og spesialprest:
Sigurd A. Bakke. Tlf.: 990 15 790.
E-post: sb668@kirken.no.

Kapellan: Ingrid Ulvestad Øygard. Tlf.: 959 19 318.
E-post: io484@kirken.no.

Kateket Kroer og Ås: Jenny Marie Ågedal.
Tlf.: 64 96 26 44. E-post: ja542@kirken.no.

Kateket i Nordby: Timea Bakay Holby.
Tlf.: 64 96 26 74 / 909 39 054.
E-post: th934@kirken.no.

Diakon: Karen Elisabeth Lund Dahl
Tlf.: 64 96 23 42. E-post: kd898@kirken.no.

Kantor: Jostein Grolid. Tlf.: 412 87 055.

E-post: jg297@kirken.no.

Kantor: Hans Dur Molvik. Tlf.: 995 51 757.

E-post: hm685@kirken.no.

Kantor: Anne Christine Pittet Grolid.

Tlf.: 481 99 812. E-post: ag422@kirken.no.

Kirketjener i Ås: Kristine Ramstad

Kirketjener i Kroer: Daniel Hveding.

Kirketjenerkontakt Nordby: Olav Aardalsbakke.

Ansatte kirkegårdsdriften

Kirkegårdsforvalter: Kåre Lauvli.

Tlf.: 958 82 381. E-post: kl657@kirken.no.

Studentpresttjenesten

Ingrid Ulvestad Øygard. Tlf.: 959 19 318.

E-post: io484@kirken.no.

Sigurd A. Bakke. Tlf.: 67 23 01 39.

E-post: sigurd.a.bakke@nmbu.no.

Menighetsrådene

Kroer: Menighetsrådsleder:

Inger-Lise Norseth Stubberud. Tlf.: 930 81 686.

E-post: ingerlstubberud@icloud.com.

Nordby: Menighetsrådsleder:

Olav Aardalsbakke. Tlf.: 905 18 577.

E-post: oaardals@online.no.

Ås: Menighetsrådsleder:

Knut Olav Moen. Tlf. 975 28 901.

E-post: knutkom@hotmail.com.

Ås kirke, Kirkeveien 35, Ås.

Kroer kirke, Holtveien 1, Ås.

Nordby kirke, Nordbyfaret 1, Vinterbro.

Utleie av kirkene: Fellesrådet tlf.: 6496 2330
eller e-post: post.as@kirken.no

Ås arbeidskirke, Drottveien 41, 1434 Ås.

Utleie: Ingvild Bøhlerengen. Tlf.: 64 96 23 40.

E-post: post.menighetene.as@kirken.no.

Nordby menighetscenter

Nordbyfaret 2, 1407 Vinterbro.

Utleie: Olav Aardalsbakke. Tlf.: 905 18 577.

E-post: oaardals@online.no.

VELKOMMEN TIL KIRKE

24. oktober, 22. søn. i treenighetstiden
Joh 12, 35–36 Tro på lyset, bli lysets barn.
Ås kirke 11.00: Fellesgudstjeneste.

31. oktober, Bots- og bønnedag
Luk 18, 9–14 Fariseeren og tolleren.
Kroer kirke 11.00: Gudstjeneste.
Nordby kirke 18.00: Kveldsgudstjeneste.
Ås kirke 11.00: Gudstjeneste.

7. november, Allehelgensdag
Matt 5, 13–16 Jordens salt og verdens lys.
Ås kirke 11.00: Gudstjeneste.
Kroer kirke 11.00: Gudstjeneste.
Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste.

10. november
Ås arbeidskirke 11.30: Gudstjeneste på
Åpent hus.

14. nov., 25. søndag i treenighetstiden
Matt 14, 22–34 Jesus og Peter går på vannet
Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste.
Ås arbeidskirke 11.00: Gudstjeneste med
”Spillet om Jesus”.

21. nov., Domssøndag, Kristi kongedag
Matt 25, 1–13 Brudepikene.
Ås kirke 11.00: Gudstjeneste.
Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste.

28. november, 1. søndag i adventstiden
Matt 21, 10–17 Jesus drar inn i Jerusalem.
Ås arbeidskirke 11.00: Gudstjeneste.
Nordby kirke 17.00: Lysmesse.
Kroer kirke 19.00: Lysmesse.

5. desember, 2. søndag i adventstiden
Joh 16, 21–24 Angst og glede.
Ås arbeidskirke 11.00: Gudstjeneste.
Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste.
Ås kirke 18.00: Lysmesse med speiderne.

12. desember, 3. søndag i adventstiden
Joh 5, 31–36 Gjerningene vitner om meg.
Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste.
Kroer kirke 11.00: Gudstjeneste.
Ås kirke 11.00: Gudstjeneste.

19. desember, 4. søndag i adventstiden
Matt 1, 18–25 Budskapet til Josef.
Ås arbeidskirke 11.00: Gudstjeneste.
Nordby kirke 11.00: Gudstjeneste.

Digital kirke

Følg med på nettsiden www.kirken.no/as og Facebooksidene @kroerogas.menighet og @nordbymenighet for oppdaterte oversikter og nye gudstjenester på nett.

Har du huska på giroen?

Menighetsbladet lages og deles ut på dugnad, men trykkingen koster penger.

Frivillig abopnement og gaver kan settes inn på konto:

Menighetsbladet for Ås, Nordby og Kroer

Konto nr.: 1602 59 75417